

УДК 654.195:070]-057.87(73=161.2):378.4(477.86)"364"

Івано-франківські студенти-журналісти на хвилях українського радіо в Чикаго

У статті йдеться про творчу співпрацю кафедри журналістики Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та радіо «Українська вечірня трибуна» в Чикаго (США). Вона базується на тому, що на волонтерських засадах студенти щотижня готують 5-хвилинні випуски новин з інформацією про події в західноукраїнських областях.

На основі досвіду такої співпраці простежується взаємозв'язок між інформуванням української діаспори про новини в Україні студентами-журналістами та формуванням у них фахових компетенцій.

Можливість отримувати інформацію з перевірених джерел з материкової України для українців за кордоном сьогодні є дуже важливо, адже через повномасштабну війну росії проти України мільйони наших громадян змушені були виїхати за межі країни в пошуках прихистку за кордоном. Для них є критичним питанням підтримувати зв'язки з Україною, зокрема і через медійні канали, а надто тоді, коли соцмережі перенасичені фейками і московською пропагандою. Одним зі способів донесення такої інформації було, є і, попри все, залишатиметься радіо.

Трансляція актуальних новин студентами Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника через «Українську вечірню трибуну» стала не лише способом інформування діаспори про важливі події під час війни із західноукраїнських областей, але й потужним інструментом розвитку професійних навичок та інтеграції майбутніх журналістів у медійний простір уже з молодших курсів навчання.

Після участі в проєкті співпраці з «Українською вечірньою трибуною» студенти отримують практичні навички з пошуку, перевірки, написання та на читки новин, обробки й монтування звуку. Студенти формують потужне портфоліо і є повністю підготованими фахівцями з радіожурналістики. Вони розуміють специфіку радіомовлення, відчують інформаційні потреби цільової аудиторії і знають, як їх задовольнити.

Водночас, доцільно зауважити, що оскільки діяльність радіо «Українська вечірня трибуна» є недослідженим від початку його існування, ця тема залишається доволі актуальною і потребує вдумливого опрацювання архівів передачі.

Ключові слова: «Українська вечірня трибуна», кафедра журналістики Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, новини, компетенції, практико-орієнтоване навчання.

Ірина КОПИСТИНСЬКА
канд. філол. н., доц.

Прикарпатський
національний університет
імені Василя Стефаника
вул. Шевченка, 57, 76018,
Івано-Франківськ, Україна
iryna.kopystunska@pnu.edu.ua
ORCID 0000-0002-1648-4025

Руслана САВЧУК

канд. філол. н., доц.

Прикарпатський
національний університет
імені Василя Стефаника
вул. Шевченка, 57, 76018,
Івано-Франківськ, Україна
ruslana.savchuk@pnu.edu.ua
ORCID 0000-0002-1431-9341

© Копистинська І.,
Савчук Р., 2024

IVANO-FRANKIVSK STUDENTS JOURNALISTS ON THE UKRAINIAN RADIO WAVES IN CHICAGO

Iryna KOPYSTYNSKA

PhD in Philology, Associate Professor
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University
Taras Shevchenko Str., 57, 76018, Ivano-Frankivsk, Ukraine
iryna.kopystunska@pnu.edu.ua
ORCID 0000-0002-1648-4025

Ruslana SAVCHUK

PhD in Philology, Associate Professor
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University
Taras Shevchenko Str., 57, 76018, Ivano-Frankivsk, Ukraine
ruslana.savchuk@pnu.edu.ua
ORCID 0000-0002-1431-9341

The article highlights the creative cooperation between the Department of Journalism of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University and the radio “Ukrainian Evening Tribune” in Chicago (USA). It grounds on the fact that on a volunteer basis, students weekly prepare 5-minute news bulletins with information about events in the Western Ukrainian regions.

Based on the experience of such cooperation, there is an interaction between informing the Ukrainian diaspora about news in Ukraine by students journalists and developing their professional competences.

Nowadays, the opportunity to get information from trusted sources from mainland Ukraine is very important for Ukrainians who are abroad, because in view of the fact that due to Russia's full-scale war against Ukraine, millions of our citizens were forced to leave the country in search of refuge abroad. It is a critical issue for them to maintain ties with Ukraine, including media channels. This is especially important while social media is saturated with fake news and Moscow propaganda. Radio was, is and, in spite of everything, will remain one of the ways of conveying such an information. The broadcasting of current news by students of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University via the “Ukrainian Evening Tribune” radio has become not only a way of informing the diaspora about important events during the war from the Western Ukrainian regions, but also a powerful tool for developing professional skills and integrating future journalists into the media space from the first years of study.

After participating in the project with the “Ukrainian Evening Tribune” radio, the students gain practical skills in searching, checking, writing and presenting news, processing and arranging sound. The students build a ground portfolio and become fully trained radio journalism specialists. They understand the specifics of radio broadcasting, feel the information needs of the target audience and know how to satisfy them.

At the same time, it is worth mentioning that since the activities of the “Ukrainian Evening Tribune” radio have been unexplored since its functioning, this issue remains quite relevant and requires a thoughtful studying the archives of this programme.

Keywords: “Ukrainian Evening Tribune”, Department of Journalism of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, news, competences, practice-oriented studying.

Актуальність теми

У сучасних умовах, коли через повномасштабну війну росії проти України мільйони наших громадян змушені були виїхати за межі країни в пошуках прихистку за кордоном, важливо підтримувати зв'язки між ними й Україною, зокрема і через медійні канали. За свідченням міністра закордонних справ Андрія Сибіги, «з початку повномасштабного вторгнення 7,5 млн українців виїхали за кордон і продовжують перебувати там через війну» (Пришляк, 2024). При цьому, за даними Центру економічної стратегії, які базуються на результатах опитування Info Sapiens за листопад-грудень 2024 року, «менше половини біженців планує повернутися» (Михайлишина та ін., 2025). В означеній ситуації українці поповнюють діаспорні громади в різних країнах. Отже, проблема отримання інформації з перевірених джерел з рідної країни для українців за кордоном, а тим більше на фоні засилля фейків та московської дезінформації через соцмережі, є на сьогодні вельми актуальною. Одним із способів донесення такої інформації було, є і, попри все, залишатиметься радіо.

Вагомим для розуміння того, якими джерелами інформації користуються українці в США, є дослідження ALDA (2023) — Європейської асоціації місцевої демократії «Українська діаспора та тимчасово переміщені особи за кордоном після повномасштабного вторгнення». За даними цього дослідження, «джерелами інформації про Україну для діаспорян були названі стрічки новин в Facebook та Instagram, Twitter-акаунти публічних діячів та органів влади, сторінки в соцмережах Президента України, «Українська правда», «Громадське телебачення», Ukr.net, «Україна 24», «Обозреватель», новини телеканалу «1+1», інтернет-видання «Букви», Telegram-канали «Україна в Онлайні», «Україна News Війна», «Офіційний радар тривог», «Говорить Україна», «Оголошення України», сторінки в соцмережах «Телебачення Торонто» та українського громадського активіста Сергія Стерненка, загалом український сегмент соцмереж, українці з України» (с. 151). Розуміємо, що під українським сегментом соцмереж може бути багато каналів-смітюх. Тож роль живого мовлення з України на хвилях радіо є дуже цінним для частини біженців та діаспорян.

Водночас досі гостро стоїть питання підготовки професійних медійників у межах університетської освіти, яка часто є занадто теоретичною. Досі відчувається деякий розрив академічної освіти із практичними вимогами ринку. Тому потрібно шукати можливості залучати студентів до співпраці з конкретними медіа без відриву від навчання, щоб одразу занурювати їх у медійну реальність.

Саме таку можливість знайшли на кафедрі журналістики Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника. Від листопада 2022 року на кафедрі розпочали співпрацю з діаспорним радіо «Україн-

ська вечірня трибуна», що раз у тиждень транслюється в етері на хвилях 1240 АМ в Чикаго, штат Іллінойс, США. Студенти спеціальності «Журналістика» щотижня на волонтерських засадах готують 5-хвилинні випуски новин з інформацією про події в західноукраїнських областях. Станом на кінець 2024 року юні медійники підготували біля 85 випусків новин.

Ідея започаткувати такий проєкт співпраці належить діаспорній громаді. Зокрема, мешканка Івано-Франківська, працівниця міської ради, Уляна Басараб на початку повномасштабного вторгнення росії до України деякий час проживала в Чикаго (США). Слухаючи діаспорне радіо і заприятелювавши з тамтешньою редакцією «Української вечірньої трибуни», вона звернулася до кафедри журналістики з проханням готувати для діаспорної аудиторії новини з рідного краю. Ідею взялася втілити авторка цієї публікації, доцентка кафедри Ірина Копистинська, яка на той час працювала редакторкою «Українського радіо Карпати» (Суспільне. Івано-Франківськ).

Співробітництво виявилось доволі успішним. У лютому 2024 року ПНУ ім. В. Стефаника та Асоціація «Самопоміч», під егідою якої сьогодні виходить радіо, уклали угоду про співпрацю на 5 років.

Трансляція актуальних новин через «Українську вечірню трибуну» стала не лише способом інформування діаспори про важливі події під час війни із західноукраїнських областей, а й потужним інструментом розвитку професійних навичок та інтеграції майбутніх журналістів у медійний простір вже з молодших курсів навчання.

Отже, актуальність статті зумовлена потребою проаналізувати взаємовплив інформаційного контенту від студентів ПНУ на якісну поінформованість діаспорної спільноти і на формування практичних навичок у студентів-журналістів.

Стан розроблення питання

З огляду на тематику запропонованої статті важливим є стан вивчення проблематики в двох аспектах. Зокрема, це дослідження розвитку діаспорного радіо для українців в США, і насамперед, «Української вечірньої трибуни», та праць, пов'язаних із впливом практикоорієнтованого навчання на розвиток професійних компетенцій майбутніх журналістів.

Стан українського радіомовлення в США є маловивченим науковцями. Однією із спроб дослідити українськомовне радіо за кордоном є праця Т. Гиріної (2018) «До питання періодизації історії українськомовного радіо у світовому медіасередовищі». Однак мусимо не погодитися з думкою дослідниці, яка вказує, що «V етап 1955–1990 рр. характеризувався стагнацією в українськомовному радіопросторі зарубіжних країн. Нових програм практично не створювали, проте радіо залишалося джерелом для обміну інформацією на міжнародному рівні (особливо цінними були двосторонні радіопередавання через «залізну

завісу»). У ці роки користувалися популярністю радіоефіри для груп спеціального зацікавлення: гумористичні (Австралія, 1987 р.), для дітей («Мистецька радіoproграма», США 1956 р.) та жінок («Пісня України», Канада 1959 р.), мистецькі («Карпатська Культурна Година», США 1957 р.), політичні (Аргентина 1959 р., «Пісня України», Канада 1959 р.), рекламні (США, Парагвай 1963 р.), релігійні («Голос правди» США, 1959 р.), спортивні («Українська Спортова Програма», США 1955 р.), студентські (Аргентина 1961 р., США 1963 р., 1965 р., «Студентський Голос» США, 1972 р.), зачитувалися та транслювалися аудіокниги, радіорецензії (Австралія, 1986 р.), готували спецпроекти (США 1957 р.) транслювали мітинги, телефонопередачі / телевізійно-радіоєві програми («Діалог з модерною Людиною» США, 1968 р.). Для журналістського середовища щорічно проводили «Раут Української Преси і Радіо» та конкурс краси «Міс Українська преса і радіо» (Канада, США) тощо» (с. 127–128).

Водночас, за даними, уміщеними в книзі «Українці в Чикаго й Ілліной в тисячоліття хрещення України», тільки в штаті Іллінойс у цей період започаткувалися українські радіопередачі «Українська вечірня трибуна», 1958 рік, «Недільні дзвони», 1971 рік, «Чули у Чичули», 1975 рік (Маркусь, 1989, с. 311).

Також Т. Гиріна (2017) аналізує особливості українськомовного радіо в США в роботі «Україномовне радіо в інонаціональному культурному середовищі США». Проте авторка знову не згадує «Українську вечірню трибуну», залишаючи її недослідженою. Попри це, мета нашої статті не передбачає глибокого аналізу роботи цього українського радіо і радше є темою для окремої публікації про роль «Вечірньої трибуни» в створенні та розвитку інформаційного середовища для української діаспори.

Водночас погоджуємося з думкою Т. Гиріної (2017), що з дослідження українського діаспорного мовлення можна отримати «уявлення не лише про систему україномовного радіомовлення однієї окремо взятої держави, а й крізь її призму про масштабність діяльності української громади на ниві як збереження власної ідентичності, так і в площині налагодження інформаційної, фінансової, маркетингової взаємодії громади з державними органами та інституціями країни, у якій вони проживають» (с. 62).

У цьому контексті присутні є дві важливі думки українських науковців. Зокрема, М. Тимошика (2019), який, досліджуючи українську пресу у Великій Британії, зазначає: «Тривале й результативне існування на чужині української преси і книги нині виглядає одним із незбагнених досі феноменів української діаспори» (с. 49). І. Сковронська (2016) стверджує, що «саме друковане слово допомагало українцям діаспори зберігати відчуття причетності до важливих історичних подій і сформувати етнічну спільноту поза межами України» (с. 366). Вважаємо, що ці дві тези, відображають і ситуацію щодо існування українського радіомовлення в США.

Стосовно вивчення проблеми формування фахових компетенцій майбутніх журналістів під час практикоорієнтованого навчання варто зазначити, то це питання доволі добре вивчене та активно обговорюване в академічному середовищі. Цінними є публікації Т. Решетуки та О. Кушнір (2023) «Формування безпекових компетентностей студентів спеціальності 061 Журналістика у фокусі викликів російсько-української війни», М. Нагорняк (2022) «Осягнення професії: методика проведення лабораторних занять із практично орієнтованих курсів за умов дистанційного навчання (на прикладі дисципліни «Радіовиробництво»». Заслуговує на особливу увагу також праця О. Гояна та І. Хоменка (2023) «Телерадіоосвіта в умовах війни: бакалаврські історії кафедри телебачення і радіомовлення». Автори зазначають «телерадіоосвіта в Україні в екстремальних умовах майже у всіх українських школах журналістики отримала завдяки дистанційним та асинхронним формам навчання новий функціональний потенціал, до яких варто віднести передусім безперервність здобуття студентами теоретичних знань і практичних навичок, принциповими особливостями якої були безпека, гнучка комунікація та можливість використовувати навчальні ресурси» (с. 97). У таких умовах на кафедрі журналістики ПНУ й розпочалася співпраця з «Українською вечірньою трибуною». І продиктована вона була бажанням діаспори і, насамперед біженцями, чути голос з рідної землі.

Цінною є і публікація М. Тимошика (2023) «Лицарі Правдивого Слова» в КНУКиМі: як новий громадський рух студентів-журналістів став відомим за кордоном і спричинив збірку на Європремії за кращі публікації» (Тимошик, 2023). Для нас є цікавим досвід творчої співпраці КНУКиМ з тижневиком «Слово Просвіти», адже про творчу співпрацю з медіа, хоч і дещо в іншому форматі, йдеться і стосовно діяльності кафедри журналістики ПНУ. М. Тимошик (2023) зазначає, що «студенти під час вивчення нормативних курсів «Основи журналістики», «Жанри журналістики» й раніше активно писали есеї за різними творчими вправами: «Зорі в калюжах», «Обличчя фотографії на стіні», «Моя хата скраю?», «Про лебедину вірність і людську підлість» тощо. А після підписання угоди про творчу співпрацю між КНУКиМ і редакцією тижневика «Слово Просвіти» кращі результати таких творчих вправ стали постійно оприлюднюватися на шпальтах цього легендарного, найдавнішого в Україні видання» (с. 316–317). Схожа практика, тільки у сфері радіомовлення, відбувається і на кафедрі журналістики ПНУ. На нашу думку, це свідчить про доцільність та ефективність обраних методів навчання.

Завдання статті

Простежити взаємозв'язок між ознайомленням української діаспори про новини в Україні студентами-журналістами та формуванням у них фахових компетенцій.

Виклад основного матеріалу

«Українська вечірня трибуна» транслюється на хвилях 1240 АМ в Чикаго щосередини з 19 до 20 год. Це не окрема радіостанція, а годинна щотижнева радіопрограма, яка виходить під егідою та за фінансової підтримки Асоціації «Самопоміч». Упродовж кількох місяців 2023–2024 рр. програма транслювалася і в Детройті, щоп'ятниці з 19 до 20 год. Однак з певних вагомих причин такі трансляції припинилися.

Коротко зупинимося на історії становлення «Української вечірньої трибуни». «Зародок радіопередачі «Українська вечірня трибуна» сягає 1958 року, коли 8-ий Відділ ООЧСУ розпочав радіопрограму, на якій виступали організації Визвольного Фронту. Після деякої перерви в 1962 році радіопрограму відновлено під назвою «Українська вечірня трибуна». Її керівниками до 1969 року були Михайло Федак та його дружина Ольга. У вересні того року ведення програми перебрали Василь і Любомира Палагнюки [...]» (Маркусь, 1989, с. 311). Ведуча радіо Надія Ільків називає «імена людей у різний час причетних до роботи української «Вечірньої трибуни»: добродій Павликович, Іван Сливка, Михайло Федак та Ольга Федак, подружжя Палагнюків, доктор Харкевич, Левко Боднар, Оленка Гірна, Мирон Луцак, Наталя Ярова [...]» (Романюк, 2023).

У 2023 році «Українській вечірній трибуні» виповнилося 65 років. Останніми роками радіо працює за підтримки Товариства «Самопоміч». Як стверджує віцепрезидент товариства, директор радіопрограми Роман Яцковський, «за стільки років воно перетворилося в професійне радіо. Радіо, яке дуже важливе має значення зараз під час війни з росією [...] Ми тут, у Сполучених Штатах Америки, настільки інформуємо наших сенаторів, наших конгресменів, наших політиків місцевих про те, що відбувається в Україні» (Ukrainian Evening Tribune, 2023).

В українському національному музеї в США збереглися архівні документи програм «Української вечірньої трибуни». За свідченнями кураторки музею Марії Климчак, у архівних папках збереглися радіогодини УВТ, записані «слово в слово, про що говорили наші диктори» (Ukrainian Evening Tribune, 2023).

Сьогодні у програмі «Української вечірньої трибуни» виходить підбірка новин з України, США і світу з ведучим Юрієм Сорокою та новини Чикаго з Оленкою Гірною. Постійними рубриками є медичні новини від доктора Юрія Мельника, культурні новини з України від Віри Бойчук. Наталя Завізіступ веде рубрику «Відомі українці в Америці» та «Цікаві факти», а Катерина Ткаченко — спортивні новини. Нерегулярно виходить рубрика «Історична постать» від Василя Третяка, який розповідає про маловідомі сторінки з біографії відомих українських постатей. А з листопада 2022 року постійною рубрикою, за винятком канікулярного періоду, є 5-хвилинні новини від студентів ПНУ.

Перший випуск студентських новин у програмі «Українська вечірня трибуна» вийшов 17 листопада 2022 року. Його ведуча, тоді другокурсниця Христина Мартинюк, розповіла про відкриття центру «Я — Маріуполь» у Рівному, про освячення соціальної пральні в Бережанах на Тернопільщині та про можливості працевлаштування переселенців на Буковині (Українська вечірня трибуна, 2022). З часом команда студентів-волонтерів розширилася, що сприяло ретельнішій підготовці новин.

Перші випуски були 3-хвилинними і складалися із хронікальних та розгорнутих повідомлень без озвучених коментарів. У кожному випуску почергово звучали, і так спостерігається й досі, новини з однієї або двох-трьох областей — Івано-Франківської, Чернівецької, Львівської, Рівненської, Волинської, Закарпатської, Тернопільської. Студенти самостійно шукали актуальну інформацію, яка потенційно могла зацікавити українців за кордоном і про яку навряд чи вони самостійно знайдуть інформацію. Переважно це були й залишаються досі новини про події, прямо чи опосередковано пов'язані з війною — про ветеранів, лікування та реабілітацію, допомогу ЗСУ, благодійність, волонтерство, адаптацію переселенців, соціальний захист, ветеранський та переселенський бізнес, релокації підприємств, викриття діяльності російських агентів, фіксування воєнних злочинів та ін.

Однак вже від березня 2023 року студенти почали долучати до випуску новин якомога більше так званих «живих» повідомлень. Їхній відбір відбувався під час занять із «Прямоефірного радіомовлення». При кафедрі журналістики від 2018 року діє студентське радіо Stefanyk-FM: щодня на великій перерві студенти виходять в ефір із випуском новин університету й міста. Обов'язковою для випуску є підготовка власних коментованих новин. Відтак кращі повідомлення чи просто окремі коментарі почали використовувати і для «Української вечірньої трибуни». У такий спосіб поживавлювався ефір і водночас більша кількість студентів отримувала можливість прозвучати на хвилях діаспорного медіа, а отже, й отримати матеріали для власного портфоліо.

Ще більше динаміки з'явилося у випусках для УВТ після започаткування кафедрою діяльності студентського телебачення Stefanyk-TV у жовтні 2023 року. Так, у випусках новин все частіше почали з'являтися повноцінні студентські сюжети та репортажі, які студенти адаптують як аудіоверсії телевізійних матеріалів. При цьому акцент дещо змістився на більшу увагу до Прикарпаття, порівняно з іншими областями, адже студенти працюють на подіях саме в Івано-Франківську. Проте інформація з інших областей все ж залишається і почергово з'являється у випусках новин.

Дуже важливим у цьому контексті є те, що в таких повідомленнях українцям з Чикаго розповідають про те, як живуть українці в тилкових містах і селах, які емоції відчують, як допомагають фронту. Так, серед новин, які дізналися діаспоряни від студентів — це історія відкриття ветерансько-

го бізнесу — зоомагазину — Романа Турика, про бабусині страви від сім'ї переселенців Попових із окупованої Голої Пристані, про історію студента Владислава Рандарука, який переїхав у Прикарпаття із Донеччини і зумів себе реалізувати в новому місті, історії відкриття кав'ярень внутрішньопереміщеними людьми із Маріуполя, Херсона, історії боротьби івано-франківців зі звільнення військовополонених, розповіді про волонтерів, реінтеграцію ветеранів та інші матеріали. Важко переоцінити значення таких розповідей з перших уст на сприйняття українців за кордоном картини життя в Україні. За допомогою таких історій студенти на весь світ розповідають про силу духу і незламність українців.

У листуванні з керівницею проєкту редактор відділу новин «Українська вечірня трибуна» Юрій Сорока так відгукнувся про важливість такої співпраці: «Для наших діаспорних слухачів дуже приємно і цікаво отримувати новини з України “з перших уст” від юних професіоналів — журналістів, а для студентів кафедри це цікава нагода отримати практичний досвід і навички, котрі будуть використані у їхній майбутній професії. Якісна журналістика дуже важлива для формування вільного, демократичного суспільства і забезпечення прозорості діяльності влади. Також це важливий інструмент для формування здорових настроїв суспільства, особливо у цей важкий час війни».

За час функціонування проєкту в ньому вже взяло участь 14 студентів як ведучих. Ще більше студентів оприлюднили в етері свої коментовані повідомлення та адаптовані телесюжети. Щороку контингент студентів, які долучаються до команди, поновлюється. Відбір охочих стати кореспондентами-волонтерами «Української вечірньої трибуни», відбувається із числа кращих студентів під час вивчення дисципліни «Радіовиробництво». Саме під час цього курсу, який викладається в 3 семестрі, другокурсники навчаються створювати радіоновини — від пошуку інформаційного приводу до монтажу інформаційного випуску. Відтак, студенти, які почали співпрацю з діаспорним радіо, отримують індивідуальні завдання з дисципліни. Як правило, починаючи з другого курсу, студенти за бажанням працюють у проєкті впродовж року-двох, а далі передають естафету молодшим наступникам.

За цей час студенти набувають професійного досвіду у сфері радіомовлення, а також формують потужне портфоліо з радіоробіт. Самі студенти стверджують, що участь у проєкті відкриває для них бажані перспективи.

«Такі проєкти дають чудову можливість професійно розвиватися. Я уже зараз пробую працювати для міжнародного радіо. І насправді це дуже крута можливість для студентки, яка тільки стала на шлях кар'єрного зростання», — ділиться другокурсниця Тетяна Фученко (*Студентки-журналісти готують*, 2024). А ось відгук іншої студентки: «Участь у Вечірній трибуні дала неабиякий досвід, оскільки я почала долучатись до неї на 2-му курсі, коли ми вивчали “Радіовиробництво”. Теорія та

практика — це чудове поєднання. Завдяки цьому проєкту я покращила дикцію, дізналась багато лайфхаків про роботу на радіо, навчилась працювати з інформацією, відбирати та перевіряти новини. Вважаю, що продовжувати розвивати цей проєкт варто. Адже він корисний як для нас, так і для діаспори, яку ми інформуємо про події в Україні», — каже третьокурсниця Ангеліна Лис» (*Студенти-журналісти готують*, 2024).

Висновки

Досвід утілення такого практичного проєкту дає нам змогу виділити основні фахові компетенції та навички, які набувають студенти в процесі участі в ньому. Якщо вести мову про компетенції, визначені Стандартом вищої освіти (2019), то серед них виокремимо такі:

1. Загальні: ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК02. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності. ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК07. Здатність працювати в команді.

2. Спеціальні (фахові, предметні): СК 02. Здатність формувати інформаційний контент. СК 03. Здатність створювати медіапродукт. СК 04. Здатність організовувати та контролювати командну професійну діяльність (Міністерство освіти і науки України, 2019).

Стосовно практичних навичок, які отримують студенти, то зазначимо, що це ті професійні вміння, які допоможуть їм легко працювати у сфері радіомовлення. Студенти самостійно не тільки шукають, перевіряють інформацію, створюють тексти та начитують їх, відвідують різні події, записують інтерв'ю, історії, а й монтують звук. Для цього вони використовують програму Audacity, можливості студентської навчальної студії та власної звукозаписувальної техніки. З огляду на все це кафедрою визначено, які фахові навички отримують студенти під час практикоорієнтованого навчання через участь у проєкті підготовки новин для радіо «Українська вечірня трибуна»:

1. Вміння знаходити та перевіряти інформацію.
2. Вміння підбирати інформацію для конкретної цільової аудиторії.
3. Вміння написати текст новини для радіо.
4. Вміння створити сценарій випуску новин для радіо.
5. Вміння працювати зі звукозаписувальною технікою, мікрофоном, диктофоном.
6. Вміння відредагувати звук та змонтувати випуск у спеціалізованих програмах.
7. Вміння адаптувати відеоматеріал в аудіоформат.
8. Володіння технікою мовлення, покращення дикції та загальної мовної грамотності.
9. Вміння користуватися онлайн-інструментами для групової роботи.

Українці в Чикаго отримують важливу, цікаву та актуальну інформацію про події із західноукраїнських областей з перших уст і завдяки цьому в них формується картина реального життя в Україні.

З огляду на вищезазначене, можна констатувати, що після участі в проєкті співпраці з «Українською вечірньою трибуною» студент виходить зі сформованим портфоліо і є повністю підготованим фахівцем з радіожурналістики, який розуміє специфіку радіомовлення, відчуває інформаційні потреби цільової аудиторії і знає, як їх задовольнити. Водночас доцільно наголосити, що, оскільки діяльність радіо «Українська вечірня трибуна» є недослідженою від початку його існування, ця тема продовжує бути доволі актуальною і потребує вдумливого опрацювання архівів передачі.

СПИСОК БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ

- Гиріна, Т. С. (2017). Україномовне радіо в інонаціональному культурному середовищі США. *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*, 1(29), 58–63.
- Гиріна, Т. С. (2018). До питання періодизації історії українськомовного радіо у світовому медіасередовищі. *Поліграфія і видавнича справа*, 1(75), 125–130.
- Гоян, О., & Хоменко, І. (2023). Телерадіоосвіта в умовах війни: бакалаврські історії кафедри телебачення і радіомовлення. *Наукові записки інституту журналістики*, 2(83), 84–100. <https://doi.org/10.17721/2522-1272.2023.83.7>
- Маркусь, Д. (Ред. & Упоряд.). (1989). *Українці в Чикаго й Ілліной: в тисячоліття хрещення України*. Чикаго. <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/17394/file.pdf>
- Михайлишина, Д., Самойлюк, М., Томіліна, М., Мироненко, О., Левченко, Є., & Вишлінський, Г. (2025, 20 лютого). *Українські біженці після трьох років за кордоном. Четверта хвиля дослідження*. Центр економічної стратегії. https://ces.org.ua/refugees_fourth_wave/
- Міністерство освіти і науки України. (2019, 20 червня). *Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 061 «Журналістика» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти* (Наказ № 864). <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita-zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/061-Zhurnalistyka-bakalavr.28.07-1.pdf>
- Нагорняк, М. (2022). Осягнення професії: методика проведення лабораторних занять із практично орієнтованих курсів за умов дистанційного навчання (на прикладі дисципліни «Радіовиробництво»). *Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика*, 51, 225–238. <http://dx.doi.org/10.30970/vjo.2022.51.11412>
- Пришляк, Н. (2024, 20 грудня). *В МЗС назвали кількість українців, які виїхали за кордон через війну*. УНІАН. <https://www.unian.ua/society/v-mzs-nazvali-kilkist-ukrajinciv-yaki-vijihali-za-kordon-cherez-viynu-12859074.html>
- Решетуха, Т., & Кушнір, О. (2023). Формування безпекових компетентностей студентів спеціальності 061 Журналістика у фокусі викликів російсько-української війни. *Communications and Communicative Technologies*, 23, 24–31. <https://doi.org/10.15421/292303>
- Романюк, Р. (2023, 12 травня). *Радіо «Українська Вечірня Трибуна»: ювілей у колі друзів*. Сурма. <https://surma.com.ua/756-radio-ukrainska-vechirnia-trybuna-uvilei-u-kolidruziv.html>
- Сковронська, І. Ю. (2016). Українська еміграційна преса США і Канади як чинник утвердження української державності. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Юридичні науки*, 3, 850(11), 361–366. <https://is.gd/4JlsuG>

- Студенти-журналісти готують випуски новин для радіо Чикаго і Детройту. (2024, 3 березня). Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. <https://pnu.edu.ua/blog/2024/03/04/54723/>
- Тимошик, М. (2019). Українська преса у Великій Британії: витоки, етапи становлення, джерела живлення, перші часописи. *Український інформаційний простір*, 1(3), 47–100. <https://doi.org/10.31866/2616-7948.3.2019.171392>
- Тимошик, М. (2023). «Лицарі Правдивого Слова» в КНУКиМі: як новий громадський рух студентів-журналістів став відомим за кордоном і спричинив збірку на європремії за кращі публікації. *Український інформаційний простір*, 1(11), 314–336. [https://doi.org/10.31866/2616-7948.1\(11\).2023.279727](https://doi.org/10.31866/2616-7948.1(11).2023.279727)
- Українська вечірня трибуна. (2022). *Chicago 11 – 17 – 22* [Радіопередача]. SoundCloud. https://soundcloud.com/user-984959028/chicago-11-17-22?si=7761fca2ba9b425ba6105b1c37d83043&utm_source=clipboard&utm_medium=text&utm_campaign=social_sharing
- ALDA. (2023). *Українська діаспора та тимчасово переміщені особи за кордоном після повномасштабного вторгнення: дослідження*. USAID. <https://is.gd/1GeVMe>
- Ukrainian Evening Tribune. (2023, 9 травня). *Документальне відео до 65-ї річниці програми Українська Вечірня Трибуна* [Відео]. Facebook. <https://is.gd/sUq37C>

REFERENCES

- ALDA. (2023). *Ukrainska diaspora ta tymchasovo peremishcheni osoby za kordonom pislia povnomasshtabnoho vtorhnennia: Doslidzhennia* [The Ukrainian diaspora and temporarily displaced persons abroad after a full-scale invasion: A study]. USAID. <https://is.gd/1GeVMe> [in Ukrainian].
- Hoian, O., & Khomenko, I. (2023). Teleradioosvita v umovakh viiny: Bakalavrski istorii kafedry telebachennia i radiomovlennia [TV and radio education in war times: Bachelor stories of the Department of TV and radio broadcasting]. *Scientific Notes of Institute of Journalism*, 2(83), 84–100. <https://doi.org/10.17721/2522-1272.2023.83.7> [in Ukrainian].
- Hyrina, T. S. (2017). Ukrainomovne radio v inonatsionalnomu kulturnomu seredovyshchi SshA [Ukrainian Radio in a Foreign Cultural Environment US]. *State and Regions. Series: Social Communications*, 1(29), 58–63 [in Ukrainian].
- Hyrina, T. S. (2018). Do pytannia periodyzatsii istorii ukrainskomovnoho radio u svitovomu mediaseredovyshchi [To the issue of the periodization of the Ukrainian community radio history in the world media environment]. *Printing and Publishing*, 1(75), 125–130 [in Ukrainian].
- Markus, D. (Ed. & Comp.). (1989). *Ukrainci v Chikago y Illinoi: V tysiacholittia khreshchennia Ukrainy* [Ukrainians in Chicago and Illinois: Commemorating the Millennium of Christianity in Ukraine]. Chikaho. <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/17394/file.pdf> [in Ukrainian].
- Ministry of Education and Science of Ukraine. (2019, June 20). *Pro zatverdzhennia standartu vyshchoi osvity za spetsialnistiu 061 "Zhurnalistyka" dlia pershoho (bakalavrskoho) rivnia vyshchoi osvity* [On approval of the higher education standard in the specialty 061 "Journalism" for the first (bachelor's) level of higher education] (Order No. 864). <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standartu/2021/07/28/061-Zhurnalistyka-bakalavr.28.07-1.pdf> [in Ukrainian].
- Mykhailiyshyna, D., Samoiluk, M., Tomilina, M., Myronenko, O., Levchenko, Ye., & Vyshlinskiy, H. (2025, February 20). *Ukrainski bizhentsi pislia trokh rokiv za kordonom. Chetverta khvylya doslidzhennia* [Ukrainian refugees after three years abroad. The fourth wave of the research]. Centre for Economic Strategy. https://ces.org.ua/refugees_fourth_wave/ [in Ukrainian].

- Nahorniak, M. (2022). Osiahnennia profesii: Metodyka provedennia laboratornykh zaniat iz praktychno orientovanykh kursiv za umov dystantsiinoho navchannia (na prykladi dystsypliny "Radiovyrobnnytstvo") [Occupation of profession: Methodology of laboratory classes from practically-oriented courses under distance learning (On an example of discipline "Radioproduction")]. *Visnyk of the Lviv University. Series: Journalism*, 51, 225–238. <http://dx.doi.org/10.30970/vjo.2022.51.11412> [in Ukrainian].
- Pryshliak, N. (2024, December 20). V MZS nazvaly kilkist ukraintsiv, yaki vyikhaly za kordon cherez viinu [The Ministry of Foreign Affairs announced the number of Ukrainians who went abroad because of the war]. UNIAN. <https://www.unian.ua/society/v-mzs-nazvali-kilkist-ukrajinciv-yaki-vijihali-za-kordon-cherez-viynu-12859074.html> [in Ukrainian].
- Reshetukha, T., & Kushnir, O. (2023). Formuvannia bezpekovykh kompetentnosti studentiv spetsialnosti 061 Zhurnalistyka u fokusi vyklykiv rosiisko-ukrainskoi viiny [Formation of security competences of students of the specialty 061 Journalism focusing on the challenges of the Russian-Ukrainian war]. *Communications and Communicative Technologies*, 23, 24–31. <https://doi.org/10.15421/292303> [in Ukrainian].
- Romaniuk, R. (2023, May 12). Radio "Ukrainska Vechirnia Trybuna": Yuvillei u koli друзів [Radio "Ukrainian Evening Tribune": Anniversary in the circle of friends]. Surma. <https://surma.com.ua/756-radio-ukrainska-vechirnia-trybuna-uvilei-u-koli-druziv.html> [in Ukrainian].
- Skovronska, I. Yu. (2016). Ukrainska emihratsiina presa SSHa i Kanady yak chynnyk utverdzhennia ukrainskoi derzhavnosti [Ukrainian immigration press of Canada and USA as a factor of adoption of Ukrainian statehood]. *Bulletin of Lviv Polytechnic National University. Series: Legal Sciences*, 3, 850(11), 361–366. <https://is.gd/4JlsuG> [in Ukrainian].
- Studenty-zhurnalisty hotuiut vypusky novyn dlia radio Chykaho i Detroitu [Student journalists prepare news releases for Chicago and Detroit radio]. (2024, March 3). Vasyl Stefanyk Precarpathian National University. <https://pnu.edu.ua/blog/2024/03/04/54723/> [in Ukrainian].
- Tymoshyk, M. (2019). Ukrainska presa u Velykii Brytanii: Vytoky, etapy stanovlennia, dzherela zhyvlennia, pershi chasopysy [Ukrainian press in Great Britain: Origin, formation stage, sources, first magazines]. *Ukrainian Information Space*, 1(3), 47–100. <https://doi.org/10.31866/2616-7948.3.2019.171392> [in Ukrainian].
- Tymoshyk, M. (2023). "Lytsari Pravdyvoho Slova" v KNUKiMi: Yak novyi hromadskyi rukh studentiv-zhurnalistiv stav vidomym za kordonom i sprychynyv zbirku na yevropremii za krashchi publikatsii ["Knights of the Truthful Word" at KNUKiMi: How a new social movement of journalism students became known abroad and led to a collection of European Awards for the best publications]. *Ukrainian Information Space*, 1(11), 314–336. [https://doi.org/10.31866/2616-7948.1\(11\).2023.279727](https://doi.org/10.31866/2616-7948.1(11).2023.279727) [in Ukrainian].
- Ukrainian Evening Tribun. (2022). *Chicago 11 – 17 – 22* [Radio broadcast]. SoundCloud. https://soundcloud.com/user-984959028/chicago-11-17-22?si=7761fca2ba9b425ba6105b1c37d83043&utm_source=clipboard&utm_medium=text&utm_campaign=social_sharing [in Ukrainian].
- Ukrainian Evening Tribune. (2023, May 9). *Dokumentalne video do 65-i richnytsi prohramy Ukrainska Vechirnia Trybuna* [Documentary video for the 65th anniversary of the Ukrainian Evening Tribune program] [Video]. Facebook. <https://is.gd/sUq37C> [in Ukrainian].

